

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 8****BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)****Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới*****Đất Vị Hoàng***

*Có đất nào như đất ấy không?
Phố phường tiếp giáp với bờ sông.
Nhà kia lỗi phép con khinh bố,
Mụ nọ chanh chua vợ chửi chồng.
Keo cú người đâu như cắt sắt,
Tham lam chuyện thờ rặt hơi đồng.
Bắc Nam hỏi khắp người bao tỉnh,
Có đất nào như đất ấy không?*

(Trần Tế Xương, Tuyển tập thơ trung đại, NXB Văn học, 2012)

Khoanh tròn vào chữ cái đứng trước phương án trả lời đúng cho các câu hỏi từ 1 đến 7:**Câu 1:** Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật
- B. Thất ngôn bát cú Đường luật
- C. Ngũ ngôn
- D. Lục bát

Câu 2: Phương thức biểu đạt chính trong bài thơ là gì?

- A. Biểu cảm
- B. Miêu tả
- C. Tự sự
- D. Nghị luận

Câu 3: Bài thơ có giọng điệu như thế nào?

- A. Vui mừng, phấn khởi
- B. Trào phúng, mỉa mai
- C. Buồn, ngậm ngùi
- D. Cả ba phương án trên

Câu 4: Bài thơ đã nêu lên những thực trạng gì của xã hội?

- A. Con khinh bố
- B. Vợ chửi chồng
- C. Con người keo kiệt, tham lam
- D. Cả 3 phương án trên

Câu 5: Câu thơ “*Keo cú người đâu như cắt sắt*” sử dụng biện pháp nghệ thuật gì?

- A. Nhân hóa
- B. Ẩn dụ
- C. So sánh
- D. Hoán dụ

Câu 6: Nhận định nào sau đây đúng nhất về con người Tú Xương?

- A. Là con người tài năng, cá tính, phóng túng
- B. Là nhà Nho khuôn phép, trung thành với các lễ nghi, khuôn khổ
- C. Là người nông nghênh, ngát ngưỡng
- D. Là con người bản lĩnh, anh hùng.

Câu 7: Hai câu thơ sau nói về điều gì

*Keo cú người đâu như cắt sắt,
Tham lam chuyện thờ rất hơi đồng.*

- A. Nói về những câu chuyện đáng buồn trong xã hội
- B. Nói về những kẻ hãnh học, thù oán người khác
- C. Nói về những người keo kiệt, tham lam trong xã hội
- D. Nói về những thói hư tật xấu trong xã hội

Câu 8: Phân tích ý nghĩa của câu hỏi tu từ trong bài thơ trên

Câu 9: Nhận xét về tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ

Câu 10: Từ nội dung bài thơ, anh/chị hãy viết đoạn văn khoảng 5-7 dòng nêu suy nghĩ của bản thân về việc giữ gìn những giá trị văn hóa, đạo đức của dân tộc

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết bài văn nghị luận trình bày cảm nhận về giá trị nội dung và nghệ thuật của một bài thơ Đường luật đã để lại cho anh/ chị ấn tượng sâu sắc.

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm

Đáp án đề 1**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)
B	A	B	D	C	A	C

Câu 1 (0.5 điểm)

Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật
- B. Thất ngôn bát cú Đường luật
- C. Ngũ ngôn
- D. Lục bát

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định thể thơ

Lời giải chi tiết:

Bài thơ được viết theo thể thơ: Thất ngôn bát cú Đường luật

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.5 điểm)

Phương thức biểu đạt chính trong bài thơ là gì?

- A. Biểu cảm
- B. Miêu tả
- C. Tự sự
- D. Nghị luận

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

Bài thơ sử dụng các phương thức biểu đạt: Biểu cảm

=> Đáp án: A

Câu 3 (0.5 điểm)

Bài thơ có giọng điệu như thế nào?

- A. Vui mừng, phấn khởi
- B. Trào phúng, mỉa mai
- C. Buồn, ngậm ngùi
- D. Cả ba phương án trên

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Xác định giọng điệu

Lời giải chi tiết:

Giọng điệu bài thơ: Trào phúng, mỉa mai

=> Đáp án: B

Câu 4 (0.5 điểm)

Bài thơ đã nêu lên những thực trạng gì của xã hội?

- A. Con khinh bố
- B. Vợ chửi chồng
- C. Con người keo kiệt, tham lam
- D. Cả 3 phương án trên

Phương pháp:

Đọc kĩ câu thơ

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Bài thơ đã nêu lên những thực trạng xã hội rối loạn: con khinh bố, vợ chửi chồng, con người keo kiệt, tham lam.

=> Đáp án: D

Câu 5 (0.5 điểm)

Câu thơ “*Keo cú người đâu như cắt sắt*” sử dụng biện pháp nghệ thuật gì?

- A. Nhân hóa
- B. Ẩn dụ
- C. So sánh
- D. Hoán dụ

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định biện pháp tu từ

Lời giải chi tiết:

Câu thơ “*Keo cú người đâu như cắt sắt*” sử dụng biện pháp nghệ thuật so sánh

=> Đáp án: C

Câu 6 (0.5 điểm)

Nhận định nào sau đây đúng nhất về con người Tú Xương?

- A. Là con người tài năng, cá tính, phóng túng
- B. Là nhà Nho khuôn phép, trung thành với các lễ nghi, khuôn khổ
- C. Là người nông nghênh, ngất ngưỡng
- D. Là con người bản lĩnh, anh hùng.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Nhận định nào sau đây đúng nhất về con người Tú Xương: Là con người tài năng, cá tính, phóng túng

=> Đáp án: A

Câu 7 (0.5 điểm)

Hai câu thơ sau nói về điều gì

*Keo cú người đâu như cắt sắt,
Tham lam chuyện thỏ rứt hơi đồng.*

- A. Nói về những câu chuyện đáng buồn trong xã hội
- B. Nói về những kẻ hèn học, thù oán người khác
- C. Nói về những người keo kiệt, tham lam trong xã hội
- D. Nói về những thói hư tật xấu trong xã hội

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Chú ý ngữ cảnh

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Hai câu thơ sau nói về: Nói về những người keo kiệt, tham lam trong xã hội

=> Đáp án: C

Câu 8 (0.5 điểm)

Phân tích ý nghĩa của câu hỏi tu từ trong bài thơ trên

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Ý nghĩa của câu hỏi tu từ trong bài thơ:

- Câu hỏi tu từ ở đầu và cuối bài tạo nên kết cấu vòng tròn gợi cảm giác luân quần, bế tắc trước thực tại
- Ý nghĩa: Câu hỏi cất lên như một lời đay nghiến, vừa xót xa đau đớn, vừa căm giận khinh bỉ cái xã hội bị đồng tiền chi phối, cái xã hội ta tào lẩn lộn, bị xuống cấp, suy đồi về đạo đức.

Câu 9 (1.0 điểm)

Nhận xét về tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ.

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng cách hiểu của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

Tâm trạng của nhân vật trữ tình

- Tú Xương đau cho nỗi đau quê nhà, xót cho thói đời đen bạc, buồn cho cảnh đất nước bị mất chủ quyền, quê cũ làng xưa đổi thay, bao chuyện đau lòng ngày một thêm nhiều cứ bày ra.
- Thể hiện sự kinh bị, căm hận châm biếm, lên án, phê phán những thói hư tật xấu, sự xuống cấp về đạo đức của một xã hội kim tiền

Nhận xét: Tâm trạng của nhân vật trữ tình đã cho ta thấy tấm lòng của một người yêu quê hương, yêu đất nước rất đáng trân trọng

Câu 10 (1.0 điểm)

Từ nội dung bài thơ, anh/chị hãy viết đoạn văn khoảng 5-7 dòng nêu suy nghĩ của bản thân thân việc giữ gìn những giá trị văn hóa, đạo đức của dân tộc

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

- Về hình thức: Đảm bảo hình thức đoạn văn theo lối diễn dịch, quy nạp, tổng phân hợp, đảm bảo đúng dung lượng

- Về nội dung: HS thể hiện suy nghĩ của mình về vấn đề giữ gìn văn hóa, đạo đức của dân tộc với lí lẽ thuyết phục, định hướng theo một số nội dung sau:

+ Thực trạng:

Xã hội phát triển theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa, con người hòa nhập với nhiều nền văn hóa khác nhau trên thế giới. Nhiều bản sắc văn hóa của dân tộc đang ngày bị mai một, giới trẻ ngày càng ít quan tâm, tìm hiểu về những truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta.

+ Hậu quả: Những giá trị truyền thống tốt đẹp ngày càng bị mai một dần đi, nhiều bản sắc đã và đang dần mất đi, giới trẻ bị thu hẹp tầm hiểu biết về những truyền thống tất yếu của dân tộc mình. Con người đánh mất đi giá trị cốt lõi của đất nước mình

+ Biện pháp:

Mỗi cá nhân đặc biệt là học sinh chúng ta phải tìm hiểu những bản sắc văn hóa vốn có của dân tộc, giữ gìn và phát huy những giá trị đó với bạn bè năm châu.

Nhà trường cần tổ chức nhiều hơn những hoạt động để tuyên truyền, mang đến cho học sinh nguồn tri thức về bản sắc văn hóa dân tộc.

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Câu 1 (4 điểm):

Viết bài văn nghị luận trình bày cảm nhận về giá trị nội dung và nghệ thuật của một bài thơ Đường luật đã để lại cho anh/ chị ấn tượng sâu sắc.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết bài văn nghị luận trình bày cảm nhận về giá trị nội dung và nghệ thuật của một bài thơ Đường luật.		
Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	- Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, vấn đề nghị luận.
Thân bài	2,5	<p>*Phân tích bài thơ: trích thơ rồi lần lượt phân tích những từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ, v.v.... trong từng câu thơ, giải mã đúng từ ngữ, hình ảnh đó để giúp người đọc cảm thấy được những cái hay, cái đặc sắc về nội dung, nghệ thuật của bài thơ.</p> <p>Nhận xét đánh giá bài thơ:</p> <p>+ Đánh giá về nội dung, tư tưởng của bài thơ. (Nét đặc sắc về nội dung của bài thơ là gì? Thành công/hạn chế?)</p> <p>+ Đánh giá về nghệ thuật biểu hiện đặc sắc (Thành công/hạn chế?)</p> <p>+ Đánh giá về phong cách tác giả. (Qua bài thơ, em thấy tác giả là người như thế nào; có thể nói thêm những đặc điểm về phong cách nghệ thuật và đóng góp của nhà thơ trên văn đàn lúc bấy giờ).</p>
Kết bài	0,5	- Khẳng định lại vấn đề
Yêu cầu khác	0,5	<p>- Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</p> <p>- Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, có yếu tố biểu cảm. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <p>- Sử dụng từ ngữ, câu văn có sự liên kết các luận điểm, giữa bằng chứng và lí lẽ đảm bảo sự mạch lạc.</p>

